

ਕਮਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ,

ਬਨਾਮ

ਕਰਤਾਰ ਚੰਦ

ਗਰੋਵਰ, ਜੇ

ਬਾ-ਅਦਾਲਤ ਏ.ਐਨ. ਗਰੋਵਰ ਜੇ.

ਕਮਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਕਰਤਾਰ ਚੰਦ, ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1960 ਦਾ F.A.O. ਨੰਬਰ 3/M.

ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ (1955 ਦਾ XXV)- ਐੱਸ. 13 (1) (ix)- ਪਤਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ —ਪਤਨੀ—ਕੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਤੀ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਪਤੀ-ਜਦੋਂ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਵਿਆਹ ਦੇ.

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 13(1)(ix) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਕਮਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ,

ਬਨਾਮ

ਕਰਤਾਰ ਚੰਦ

ਗਰੋਵਰ, ਜੇ

ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 23(I)(a) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਦਾਲਤ ਕੇਵਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਇੱਕ ਡਿਕਰੀ ਜਾਰੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਤਸੱਲੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਡਿਫਾਲਟਿੰਗ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 13(I)(ix) ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪਤਨੀ ਧਾਰਾ 13(1)(ix) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੰਗ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਤੀ ਹੀ ਸੀ ਜੋ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੇ ਖੁਦ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ, ਉਹ ਭੰਗ ਹੋਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਤਨੀ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਤੀ ਨਾਲ ਆਉਣ ਅਤੇ ਰਹਿਣ ਵਿੱਚ ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਕਮਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ,

ਬਨਾਮ

ਕਰਤਾਰ ਚੰਦ

ਗਰੋਵਰ, ਜੇ

ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਦੋ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਅਣਜਾਣੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਪਤੀ ਵਾਰਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਹਿਵਾਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਉਪਰੋਕਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਪਰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਪਤਨੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਭੰਗ ਮੰਗਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਤੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿੱਥੇ ਪਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ-ਧਾਰਕ ਹੈ, ਇਹ ਪਤਨੀ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਣਾ-ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਹੈ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਤਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਕਮਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ,

ਬਨਾਮ

ਕਰਤਾਰ ਚੰਦ

ਗਰੋਵਰ, ਜੇ

ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਅਸਫਲਤਾ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਰੋਕ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿ ਉਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮਿਤੀ 23 ਨਵੰਬਰ, 1959 ਨੂੰ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, ਬਠਿੰਡਾ ਅਧੀਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ਼੍ਰੀ ਬ੍ਰਜਿੰਦਰਾ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ (ਪਤਨੀ) ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਨਾਲ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ।

ਐਸ ਕੇ ਜੇ ਆਈ ਅਤੇ ਜੇ ਐਨ ਕੌਸ਼ਲ, ਵਕੀਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਕੇ.ਐਲ.ਕਪੂਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ (ਐਮਿਕਸ ਕਿਊਰੀ)।

ਨਿਰਣਾ

ਗਰੋਵਰ, ਜੇ.—ਇਹ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਤਨੀ ਦੀ ਅਪੀਲ ਹੈ।

ਅਗਸਤ, 1955 ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਵਿਆਹ ਹੋਇਆ ਸੀ। 6 ਦਸੰਬਰ,

ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਕਮਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ,

ਬਨਾਮ

ਕਰਤਾਰ ਚੰਦ

ਗਰੋਵਰ, ਜੇ

1956 ਨੂੰ, ਪਤੀ ਨੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕਿ 23 ਮਈ, 1957 ਨੂੰ ਪਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੁਲਾਈ, 1959 ਵਿੱਚ, ਪਤਨੀ ਨੇ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਅਪੀਲ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਭੱਤੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਉਸਨੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਡਿਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਉਸਨੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਪੰਚਾਇਤ ਦੁਆਰਾ ਕਦੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਪਤੀ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਕਿ ਪਤਨੀ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੀ ਧਾਰਾ (ix) ਅਧੀਨ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਹ ਹੀ ਸੀ ਜੋ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਹ ਨੁਕਤਾ ਜੋ ਤੁਰੰਤ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉਠਿਆ ਸੀ, ਕੀ, ਜਦੋਂ ਪਤੀ ਨੇ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਪਤਨੀ ਲਈ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(1) ਦੀ ਧਾਰਾ ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਕਮਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ,

ਬਨਾਮ

ਕਰਤਾਰ ਚੰਦ

ਗਰੋਵਰ, ਜੇ

(ix) ਅਧੀਨ ਭੰਗ ਮੰਗਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸੀ. ਉਹ ਪਤੀ ਜਿਸ ਨੇ ਕਦੇ

ਵੀ ਉਸ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਅਤੇ, ਹੋਰ ਵੀ, ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਆਉਣ ਅਤੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜੱਜ ਨੇ ਪਤਨੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਉਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਜੋ ਤਲਾਕ ਦਾ ਆਧਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਹਨ ਜਿੱਥੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹੈ: -

“ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਆਹ ਨੂੰ, ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਤਲਾਕ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਭੰਗ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੀ ਧਿਰ-

* \$ * *

* * * *ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਕਮਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ,

ਬਨਾਮ

ਕਰਤਾਰ ਚੰਦ

ਗਰੋਵਰ, ਜੇ

(viii) ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋਣ

ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਸਹਿਵਾਸ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ;

ਜਾਂ

(ix) ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ

ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ

ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।"

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਧਾਰਾ (viii) ਵਿੱਚ "ਉਸ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ

ਅਣਹੋਂਦ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਕੋਈ

ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਭੰਗ

ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਤੱਥ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਹੈ ਜੇਕਰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ

ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਪਤੀ ਨੇ ਪਤਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ

ਉਹ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਵਿਚ

ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਉਸਦੀ

ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਤੇ ਪਤਨੀ ਦੇ ਨਾਲ

ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ "ਦੂਜੀ ਧਿਰ" ਦੇ ਅੰਦਰ

ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦਾ ਅਰਥ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਭੰਗ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ (viii) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਉਸ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪਤਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਪਤੀ ਹੀ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸਹਿਵਾਸ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਧਾਰਾ (viii) ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪਤਨੀ ਲਈ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਹੁਕਮ ਮੰਗਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਪੈਸ਼ਲ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1954 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 27 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾਵਾਂ (viii) ਅਤੇ (ix) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧ ਵੀ ਪਾਏ ਜਾਣੇ ਹਨ, ਇਸ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿ ਧਾਰਾ (j) ਵਿੱਚ "ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ" ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਧਾਰਾ (i) ਵਿੱਚ ਵੀ ਜੋ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭੰਗ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਸ਼ਬਦ "ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਨਾ" ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤੀ ਤਲਾਕ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ (ix) ਦੇ ਸਮਾਨ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੰਗਲਿਸ਼ ਮੈਟਰੀਮੋਨੀਅਲ ਜਸਟੀਸ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਕਮਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ,

ਬਨਾਮ

ਕਰਤਾਰ ਚੰਦ

ਗਰੋਵਰ, ਜੇ

ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ, 1884 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਾਜਬ ਕਾਰਨ, ਤਿਆਗ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਤੇ ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਤੁਰੰਤ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਪਤੀ, ਜੋ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਤਿਆਗ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ, ਵੀ ਵਿਭਚਾਰ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਪਤਨੀ ਤੁਰੰਤ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ. ਇੰਗਲਿਸ਼ ਮੈਟਰੀਮੋਨੀਅਲ ਕਾਜ਼ ਐਕਟ, 1950 ਦੀ ਧਾਰਾ 14, ਨਿਆਂਇਕ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਕਮਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ,

ਬਨਾਮ

ਕਰਤਾਰ ਚੰਦ

ਗਰੋਵਰ, ਜੇ

ਵਿਰੁੱਧ ਇਹ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਨੂੰ ਮੰਗਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।
ਨਿਆਂਇਕ ਅਲਹਿਦਗੀ ਜਾਂ ਤਲਾਕ ਲਈ। ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਔਖਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ
ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(I)(ixj) ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਿਧਾਂਤ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਕੋਈ ਹਟ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ
ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰਨਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ
ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਿਵੇਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਤੇ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ।
ਬਲੈਕਸਟੋਨ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਉਦੋਂ
ਲਿਆਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵੀ ਪਤੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਘਟਾਓ ਦੀ ਸੱਟ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
ਜਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਲੋੜੀਂਦੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਦੂਜੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ
ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੁਬਾਰਾ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ ਇਸਦੀ
ਇੱਛਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਦੇ ਝੁਕਾਅ ਦੇ ਉਲਟ। ਉਹ ਪਾਰਟੀ ਜਿਸ ਦੇ
ਵਿਰੁੱਧ ਉਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ
ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਡਿਫਾਲਟਰ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਕੁਰਕ ਕਰਕੇ
ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਤੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ
ਵਿਵਸਥਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵੀਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੁਣ, ਜੇਕਰ ਪਤਨੀ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ
ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਤੀ ਨਾਲ
ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਕਮਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ,

ਬਨਾਮ

ਕਰਤਾਰ ਚੰਦ

ਗਰੋਵਰ, ਜੇ

ਆਉਣ ਅਤੇ ਰਹਿਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਦੋ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਉਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਦੇ ਘਰ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਪਤੀ ਉਸਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਸਹਿਵਾਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਆਹ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਉਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਉਪਰੋਕਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੰਗ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਪਰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਪਤਨੀ ਭੰਗ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਤੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜਿੱਥੇ ਪਤੀ ਫ਼ਰਮਾਨ-ਧਾਰਕ ਹੈ, ਇਹ ਪਤਨੀ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰ ਹੈ ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਤੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਤਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਤੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਕਮਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ,

ਬਨਾਮ

ਕਰਤਾਰ ਚੰਦ

ਗਰੋਵਰ, ਜੇ

ਹਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਅਸਫਲਤਾ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਰੋਕ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕਿ ਉਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਲੈਗਜ਼ੈਂਡਰ ਬਨਾਮ

ਸਿਕੰਦਰ (1) ਵਿੱਚ, ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਰੂਪ ਦਾ

ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਤੀ

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਘਰ ਲੈ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ

ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ। ਉਸੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਤਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ

ਫ਼ਰਮਾਨ ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ "ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ

ਨਾਲ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਪਤੀ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੋ। " ਤਲਾਕ 'ਤੇ ਦੇਰ ਨਾਲ, ਚੌਦ੍ਹਵੇਂ

ਐਡੀਸ਼ਨ ਵਿਚ, ਪੰਨਾ 851 'ਤੇ ਪਤਨੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ 'ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ

ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਪਤੀ ਨੂੰ

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਘਰ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ

ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। . ਜੇਕਰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਤਨੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁਕਮ

ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਘਰ ਵਾਪਸ ਆਵੇ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਵਿਆਹੁਤਾ

ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਜਿਹੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ

ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਕਮਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ,

ਬਨਾਮ

ਕਰਤਾਰ ਚੰਦ

ਗਰੋਵਰ, ਜੇ

ਰੱਖੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ ਕਿ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਨੁਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਲੈਣ ਦੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣਾ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਯਤਨ ਕਰਨਾ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਲੇਖਕ ਸ਼੍ਰੀ ਕਾਸ਼ੀ ਪ੍ਰਸਾਦ ਸਕਸੈਨਾ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਪੰਨਾ 251 ਅਤੇ 252 ਦੇ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਮੈਨੂੰ ਸਹੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੇਵਲ ਉਹ ਹੀ ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ (viii) ਵਿੱਚ ਉਸ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ 'ਤੇ ਜੋ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਜੋ ਲੱਭੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਸਪੈਸ਼ਲ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਕਮਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ,

ਬਨਾਮ

ਕਰਤਾਰ ਚੰਦ

ਗਰੋਵਰ, ਜੇ

ਸਮਾਨ ਉਪਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਲੋੜਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸ਼ਬਦ "ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ" ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਉਹ ਪਾਰਟੀ ਜਿਸਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਡਿਫਾਲਟ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਤੀ / ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਡਿਫਾਲਟ ਜਾਂ ਗਲਤ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਲਈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 23(1) (ਏ) ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਤਸੱਲੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਉਠਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦੀ ਗਲਤ. ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਡਿਫਾਲਟਰ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 13(I)(ix) ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਪਤਨੀ ਧਾਰਾ 13(I)(ix) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਭੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਤੀ ਹੀ ਸੀ ਜੋ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਕਮਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ,

ਬਨਾਮ

ਕਰਤਾਰ ਚੰਦ

ਗਰੋਵਰ, ਜੇ

ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸਨੇ ਖੁਦ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ
ਰਹਿਣ ਲਈ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਾ ਚੁੱਕੇ, ਉਹ ਭੰਗ ਹੋਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ
ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ।

ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਵਿਚਾਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ
ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ ਉਹ ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਨਤੀਜੇ
ਵਜੋਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ
ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਐੱਲ. ਕਪੂਰ ਦਾ ਰਿਣੀ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ
ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਐਮੀਕਸ ਕਿਊਰੀ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਵੱਡਮੁੱਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ।
ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਨੋਟ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ
ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ
ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ
ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ
ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।